

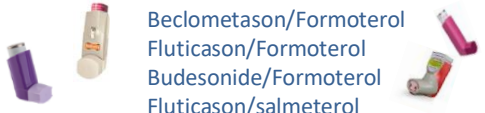

FORMULARIUM Zuid-Holland Zuidwest

Behandelstappen en toelichting zie achterzijde

versie december 2021

Incheck DIAL	Droog Poeder Inhalator (DPI)			Soft Mist Inhaler (SMI) + Adem gestuurd aerosol	Aerosolen met voorzetkamer: Aerochamber of Vortex
	Diskus/Ellipta	Novolizer/Genuair	Turbuhaler/ Nexthaler		
	Medium low 30-60 L/min 	Medium 45-60 L/min 	Medium high 50-60 L/min 	PMDI 20-60 L/min 	PMDI 20-60 L/min
SABA	 Salbutamol Diskus	 Salbutamol Novolizer	 Terbutaline Turbuhaler	 Salbutamol Redihaler	 Salbutamol (+ countair = teller)
SAMA					 Ipratropium Berodual (SABA/SAMA)
ICS	 Fluticason Diskus	 Budesonide Novolizer	 Budesonide Turbuhaler	 Beclometason Redihaler	 Ciclesonide (extra fijn) Budesonide Fluticason Beclometason (extra fijn)
LABA		 Formoterol Novolizer	 Oxis Turbuhaler	 Olodaterol Respimat (1 DD2)	 Formoterol Salmeterol
LAMA	 Umeclidinium Ellipta (1 DD)	 Acridinium Genuair		 Tiotropium Respimat (1DD 2)	
LABA/ LAMA	 Umeclidinium/ Vilanterol Ellipta (1 DD)	 Acridinium/ Formoterol Genuair		 Tiotropium/Olodaterol Respimat (1 DD 2)	 Glycopyrronium/ formoterol
ICS/ LABA	 Fluticasonfuroaat/ Vilanterol Ellipta (1 DD)	 Budesonide/ Formoterol Spiromax ** Turbuhaler **	 Beclomethason/ Formoterol Nexthaler **		 Beclometason/Formoterol Fluticason/Formoterol Budesonide/Formoterol Fluticason/salmeterol
ICS/ LABA/ LAMA (triple)	 Fluticasonfuroaat/ Vilanterol/ umeclidinium Ellipta (1 DD))		 Beclomethason/ formoterol/ glycopyrronium Nexthaler	I.O.M. LONGARTS	 Formoterolfumaraatdihydraat/ glycopyrronium/budesonide Beclometason/formoterol/glycopyrronium

FORMULARIUM INHALATIEMEDICATIE BEHANDELSTAPPEN ASTMA - COPD - ACO

BEHANDELSTAPPEN ASTMA (NHG 2020)

	(Onderhouds) Behandeling	Bij klachten
	Indicatie tiotropium zeer beperkt en alleen via de Longarts	
Stap 1 (optioneel)	SABA Of ICS-formoterol z.n.	- alleen SABA z.n. - laag ICS -formoterol z.n. - meteen stap 2
		❖ ICS-formoterol:
Stap 2	ICS	- laag ICS - laag ICS -formoterol z.n. bij klachten extra lage dosering ICS-formoterol (max. 8 inh/dag) **
Stap 3	Laag ICS/LABA	- laag ICS + LABA - intermediair ICS (zonder LABA) of aanvullend SABA
		❖ Anders: SABA (> 2/week wijst op onvoldoende controle)
Stap 4	Intermediair tot hoog ICS/LABA	- intermediair tot (tijdelijk) hoog ICS/LABA - hoog ICS (zonder LABA) - overweeg stap 5
Stap 5	Verwijzing	- verwijzing longarts

ASTMA bij kinderen (NHG 2014)

Stap 1	SABA (zo nodig)
Stap 2	ICS: normale dagdoseringen + SABA (zo nodig)

Doseringen: www.kinderformularium.nl

BEHANDELSTAPPEN COPD (NHG 2021)

	Dyspneuklachten, hinder of beperkingen	Longaanvallen, ≥ 2 per jaar
Stap 1	Laagfrequente dyspneuklachten geen longaanvallen	SABA of SAMA, zo nodig Niet van toepassing
Stap 2	Regelmatige dyspneuklachten hinder of beperkingen	LAMA of LABA, onderhoud Voeg ICS toe* Start of continueer luchtwegverwijder * Als de patiënt verder weinig klachten heeft, volstaat een LAMA.
Stap 3	Persisterende dyspneuklachten hinder of beperkingen	LAMA + LABA, onderhoud Voeg ICS toe Bij voorkeur 1 luchtwegverwijder (overweeg de andere te staken) Overweeg verwijzing

*Heroverweeg gebruik ICS als de longaanval frequentie niet verbetert

Criteria formularium

1. dosisteller of -indicator
2. uniformiteit in devices of 1 techniek
3. voorkeur, vaardigheden en levensstijl van de patiënt en het gebruiksgemak.
4. multidosen voorschrijven.

Dit formularium Zuid-Holland Zuidwest is tot stand gekomen door een goede samenwerking tussen:

Zorggroepen: Haringvliet, Hoeksewaard, Izer, Zel, Cohaesie, Kiek, PeriScaldes, DrechtDokters

Apotheken

Ziekenhuizen: Van Weel Bethesda, Ikazia, Maasstad, Albert Schweitzer, Franciscus Gasthuis & Vlietland, Reinier de Graaf Gasthuis, SMC/vWB, ADRZ